

'Sociale partners hebben nieuwe legitimatie nodig'

Olaf Boschman
28 januari 2015

Als sociale partners in het pensioenstelsel van de toekomst opnieuw een rol krijgen, dan moet daarvoor nieuwe legitimatie komen, meent SER-kroonlid Ferdinand Grapperhaus.

Hollandse Hoogte

Grapperhaus, hoogleraar arbeidsrecht en kroonlid van de SER, zei dat deze week op een seminar aan de universiteit van Maastricht.

Op het seminar 'Veranderingen op de arbeidsmarkt en pensioen: een wereld van verschil?' stipte hij aan dat vakbonden in sommige sectoren niet meer dan 10% vertegenwoordigen van de werknemers.

Volgens Grapperhaus betekent dit het teruglopen van het aantal leden dat het meepraten van vakbonden over pensioenen niet vanzelfsprekend is in een nieuw pensioenstelsel. Vakbonden moeten zich dan legitimeren, zoals een politieagent dat bij een aanhouding op verzoek ook altijd moet doen.

Daarmee pleit Grapperhaus er overigens niet voor dat vakbonden geen plaats meer hebben in het arbeidsvoorwaardenoverleg, zei hij, zoals 'in neoliberale kringen' wel klinkt. De inzet van vakbonden bij collectieve onderhandelingen geeft een 'gigantische transactiewinst', meent hij. In een toelichting op zijn verhaal zegt Grapperhaus dat hij sociale partners de meest aangewezen partijen vindt, 'gezien hun expertise, organisatiestructuur en doelstellingen'.

Aan het advies van de SER over de toekomst van het pensioenstelsel heeft Grapperhaus niet meegeschreven. Hij was op reis.

Over het plan voor eigen pensioenpotjes met collectieve risicodeling, de variant die de SER verder gaat onderzoeken, merkte Grapperhaus op dat hij zelf voorstander is van het collectief delen van risico's en een verplichtstelling. 'De crux is: hoe solidair zijn we?' Hij refereerde aan een arrest uit de jaren negentig waarin een onderneming zich niet kon onttrekken aan de pensioenplicht voor haar werknemers. Maar geldt dat nog steeds, vraagt hij zich af? De samenleving 'ontsolidariseert', betoogde hij.

Tekenend voor de verandering is de reactie van Albert Heijn in 1990 na een overval op een filiaal waarbij doden vielen, meent Grapperhaus. Na druk van de supermarkt leverde Chili, waar de overvaller onderdak had gevonden, de dader uit. Toen had Albert Heijn vrijwel uitsluitend vaste arbeidskrachten. Nu heeft 80% een contract voor 12 uur per week of minder: dan is de premieafdracht voor de sociale zekerheid veel lager.

© 2015 Pensioen Pro. Alle rechten voorbehouden.

